

FELHASZNÁLT FORRÁSOK ÉS IRODALOM

Magyar Országos Levéltár – Budapest

- K 28. Miniszterelnökség. Nemzetiségi és Kisebbségi Osztály iratai.
- K 63. Külügyminisztérium. A Politikai Osztály iratai.
- K 64. Külügyminisztérium. A Politikai Osztály rezervált iratai.
- K 66. Külügyminisztérium. Sajtó és Kulturális Osztály iratai.
- K 74. Külügyminisztérium. Számjelosztály iratai.
- K 81. Külügyminisztérium. Bécsi Követség.
- K 82. Külügyminisztérium. Belgrádi Követség.
- K 83. Külügyminisztérium. Berliini Követség.
- K 87. Külügyminisztérium. Bukaresti Követség.
- K 89. Külügyminisztérium. Helsinki Követség.
- K 96. Külügyminisztérium. Prágai Követség.
- K 97. Külügyminisztérium. Revali Követség.
- K 107. Külügyminisztérium. Nemzetek Szövetsége mellett működő magyar titkárság,
Magyar képviselő a nemzetek Szövetségénél, Genfi főkonzulátus
- K 468. Miniszterelnökség. Bethlen István miniszterelnök iratai.
- K 437. Társadalmi Egyesületek Szövetsége Központjának iratai.
- K 763. Flacbarth Ernő, a II/B osztályához beosztott miniszteri osztálytanácsos iratai.

Országos Széchényi Könyvtár, Kézirattár, Budapest

Szüllő Géza hagyatéka. Fond X.

Politikatörténeti Intézet Levéltára – Budapest

Jungerth-Arnóthy Mihály hagyatéka.

Teleki László Alapítvány Könyvtára – Budapest

Jakabffy Elemér: Adatok családunk történetéhez. (kézirat) TLA, KV. K 3066/2005.

Jakabffy Elemér: *Lugostól Hátszegig*. (kézirat) TLA, KV. K 1486/95.

MTA Történettudományi Intézet, Budapest

Gratz Gusztáv hagyaték

Bundesarchiv, Koblenz

N 1.038 Nachlaß Otto Junghann

N 1.077 Nachlaß Max Hildebert Boehm

N 1.250 Nachlaß Josip Wilfan

R43 I—II Reichskanzlei

R 8043 Deutsche Stiftung

Institut für Europäische Geschichte, Mainz

Nachlaß Stresemann

Politisches Archiv des Auswärtigen Amtes, Bonn

Akten der Kulturabteilung

R 60462-R 60465 Der 1. usw. Europäische Nationalitätenkongreß in Genf 1925, 1925–27.

R 60466-R 60467 Minderheitenkongresse in Genf 1927–29.

R 60493- R 60497 Verband der deutschen Volksgruppen in Europa 1927–38.

R 60527- R 60533 Akten betr. Minderheitenkongresse, 1927–1937.

R 60595-R 60596 Minderheiten und Judenfrage

R 96555-R 96567 Abteilung Völkerbund, Akten betr. Minderheitenfragen 1920–36.

Deutsche Gesandtschaft Budapest

Napilapok

Bácsmegeyi Napló (Jugoszlávia)

Brassói Lapok (Románia)

Budapesti Hírlap

Ellenzék (Románia)

Híradó (Csehszlovákia)

Hírlap (Jugoszlávia)
Juedische Revue (Németország)
Jüdische Rundschau (Németország)
Keleti Újság (Románia)
Magyarság
Népszabadság
Neuer Vorwärts (Németország)
Neues Sonntagsblatt
Oedenburger Zeitung
Pariser Tageblatt (Franciaország)
Pariser Tageszeitung (Franciaország)
Pester Lloyd
Pesti Hírlap
Pesti Napló
Prager Tagblatt (Csehszlovákia)
Prágai Magyar Hírlap (Csehszlovákia)
Reichspost (Ausztria)
Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt (Románia)
Sonntagsblatt
Soproni Hírlap
Temesvári Hírlap (Románia)
Új Kelet (Románia)
Wiener Morgenzeitung (Ausztria)

Korabeli folyóiratok

Glasul Minorităților (Románia)
Külügyi Szemle
Magyar Kisebbség (Románia)
Magyar Külpolitika
Magyar Szemle
Nation und Staat (Ausztria)

Forráskiadások

Akten zur deutschen auswärtigen Politik. 1918–1945. Serie A–D. Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 1950–1995.
Angyal Béla: *Dokumentumok az Országos Keresztényszocialista Párt történetéhez 1919–1936*. Liliium Aurum, Somorja–Dunaszerdahely, 2004.
Ádám Magda – Cholnoky Győző (szerk.): *Trianon. A magyar békeküldöttség tevékenysége 1920-ban*. Lucidus Kiadó, Budapest, 2000.

- Bán D. András – Diószegi László – Fejős Zoltán – Romsics Ignác – Vinnai Győző: *Magyarok kisebbségben és szórványban. A Magyar Miniszterelnökség Nemzetiségi és Kisebbségi Osztályának válogatott iratai 1919–1944.* Teleki László Alapítvány, Budapest, 1995.
- Bethlen István titkos iratai. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1972.
- Eiler Ferenc: *Az Európai Nemzeti Kisebbségek Kongresszusainak határozatai 1925–1937.* A JATE Történész Diákkör kiadványa, Szeged, 1996.
- György Béla: *Iratok az Országos Magyar Párt történetéhez. Vezető testületek jegyzőkönyvei.* Pro-Print Könyvkiadó–Erdélyi Múzeum Egyesület, Csíkszereda–Kolozsvár, 2003.
- Halmosy Dénes: *Nemzetközi szerződések 1918–1945.* Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó–Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 1983.
- Hohlfeld, Johannes (Hrsg.): *Deutsche Reichsgeschichte in Dokumenten 1849–1934. Band IV.* Vertrieb amtlicher Mitteilungen GmbH, Berlin, 1934.
- Michalka, Wolfgang: *Deutsche Außenpolitik 1921–1933.* Bundeszentrale für politische Bildung, 1998.
- Parry, Clive (Edit.): *The consolidated treaty series.* Oceana Publications Inc., New York.
- Ránki György – Pamlényi Ervin – Tilkovszky Loránt – Juhász Gyula (szerk.): *A Wilhelmstrasse és Magyarország. Német diplomáciai iratok Magyarországról 1933–1944.* Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1968.
- Romsics Ignác (szerk.): *Magyar történeti szöveggyűjtemény 1914–1999. I.* Osiris Kiadó, Budapest, 2000.

Monográfiák

- Ammende, Ewald (Hrsg.): *Die Nationalitäten in den Staaten Europas. Sammlung von Lageberichten.* Wilhelm Braumüller Verlag, Wien, 1931.
- Angyal Béla: *Érdekvédelem és önszerveződés. Fejezetek a csehszlovákiai magyar pártpolitika történetéből 1918–1938.* Fórum Intézet, Lilium Aurum Könyvkiadó, Galánta–Dunaszerdahely, 2002.
- Arendt, Hannah: *A totalitarizmus gyökerei.* Európa Könyvkiadó, Budapest, 1992.
- Asztalos Miklós (szerk.): *Jancsó Benedek Emlékkönyv.* Budapest, 1931.
- Ádám Magda: *A kisantant és Európa 1920–1929.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 1989.
- Balázs Sándor: *Lugosi üzenet.* Szatmárnémeti Kölcsey Kör, 1995.
- Balogh Arthur: *A kisebbségek nemzetközi védelme.* Ludvig Voggenreiter Verlag Magyar Osztály, Berlin, 1928.
- Balogh Artur: *Jogállam és kisebbség.* Kriterion Könyvkiadó, Bukarest–Kolozsvár, 1997.
- Bamberger-Stemmann, Sabine: *Der Europäische Nationalitätenkongreß 1925 bis 1938. Nationale Minderheiten zwischen Lobbyistenum und Großmachtinteressen.* Verlag Herder-Institut, Marburg, 2000.

- Baranyai Zoltán: *A kisebbségi jogok védelmének kézikönyve*. Ludvig Voggenreiter Verlag Magyar Osztály, Berlin, 1925.
- Bartsch, Sebastian: *Minderheitenschutz in der internationalen Politik*. Westdeutscher Verlag, Opladen, 1995.
- Bán D. András: *Illúziók és csalódások. Nagy-Britannia és Magyarország 1938–1941*. Osiris, Budapest, 1998.
- Bánffy Miklós: *Huszonöt év.(1945)*. Püski Kiadó, Budapest, 1993.
- Bárdi Nándor: *Tény és való. A budapesti kormányzatok és a határon túli magyarság kapcsolattörténete*. Kalligram Könyvkiadó, Pozsony, 2004.
- Bellér Béla: *Az ellenforradalom nemzetiségi politikájának kialakulása*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1975.
- Berend T. Iván – Ránki György: *Közép-Kelet-Európa gazdasági fejlődése a 19–20. században*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1976.
- Blumenwitz, Dieter: *Minderheiten- und Volksgruppenrecht: Aktuelle Entwicklung*. Kulturstiftung der deutschen Vertriebenen, Bonn, 1992.
- Böhm, Johann: *Die Deutschen in Rumänien und die Weimarer Republik 1919–1933*. AGK Verlag, Ippenheim, 1993.
- Bruns, Carl Georg: *Gesammelte Schriften zur Minderheitenfarage*. Carl Heymanns Verlag, Berlin, 1933.
- Buza László: *A kisebbségek jogi helyzete*. Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 1930.
- Buza, László: *Diktatúra és kisebbségvédelem*, Szeged, 1936.
- Chasanowitsch, Leon – Motzkin, Leo: *Die Judenfrage der Gegenwart. Dokumentensammlung*. Bokförlaget Judäa A. B., Stockholm, 1919.
- Corsini, Umberto – Zaffi, Davide: *Die Minderheiten zwischen den beiden Weltkriegen*. Duncker & Humblot, Berlin, 1997.
- Csuka János: *A délvidéki magyarság története 1918–1941*. Püski Könyvkiadó, Budapest, 1995.
- Domonkos László: *Magyarok a Délvidéken*. Zrínyi Kiadó, Budapest, 1992.
- Dubnow, Simon: *Die neusete Geschichte des jüdischen Volkes. Band X*. Jüdischer Verlag, Berlin, 1929.
- Eisenburger, Eduard: *Rudolf Brandsch*. Dacia Verlag, Cluj-Napoca, 1983.
- Erler, Georg H. J.: *Das Recht der nationalen Minderheiten*. Aschendorffsche Verlagsbuchhandlung, Münster, 1931.
- Ermacora, Felix: *Der Minderheitenschutz in der Arbeit der Vereinten Nationen*. Wien, 1964.
- Fejes Judit: *Magyar–német kapcsolatok 1928–1932*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1981.
- Galántai József: *Trianon és a kisebbségvédelem*. Maecenas, Budapest, 1989.
- Galántai József: *A trianoni békekötés 1920*. Gondolat, Budapest, 1990.
- Gerő András (szerk.): *Sorsdöntések*. Göncöl Kiadó, Budapest.
- Gebel, Ralf: *„Heim ins Reich!” Konrad Henlein und der Reichsgau Sudetenland (1938–1945)*. R. Olden bourg Verlag, München, 1999.

- Girasoli, Nicola: *A nemzeti kisebbségek fogalmáról*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1995.
- Glass, Hildrun: *Zerbrochene Nachbarschaft: das deutsch-jüdische Verhältnis in Rumänien (1918–1938)*. Oldenbourg Verlag, München, 1996.
- Goldmann, Nahum: *Staatsmann ohne Staat. Autobiographie*. Kiepenheuer & Witsch, Köln–Berlin, 1970.
- Göppert, Otto: *Der Völkerbund. B: Organisation und Tätigkeit des Völkerbundes*, Stuttgart 1938.
- Grundmann, Karl-Heinz: *Deutschumpolitik zur Zeit der Weimarer Republik. Eine Studie am Beispiel der deutsch-baltischen Minderheit in Estland und Lettland*. Verlag Harro v. Hirschheydt, Hannover–Döhren, 1977.
- Gütermann, Christoph: *Das Minderheitenschutzverfahren des Völkerbundes*. Duncker & Humblot, Berlin, 1979.
- Haslinger, Peter: *Der ungarische Revisionismus und das Burgenland 1922–1932*. Peter Lang, Frankfurt am Main, 1994.
- Hasselblatt, Cornelius: *Minderheitenpolitik in Estland. Rechtsentwicklung und Rechtswirklichkeit 1918–1995*. Bibliotheca Baltica, Hamburg, 1996.
- Hildebrand Klaus: *Das Vergangene Reich. Deutsche Außenpolitik von Bismarck bis Hitler*. Ullstein, Berlin, 1999.
- Hornyák Árpád: *Magyar–jugoszláv diplomáciai kapcsolatok 1918–1927*. Forum Könyvkiadó, Novi Sad, 2004.
- Hory András: *Bukarestől Varsóig*. Gondolat, Budapest, 1987.
- Höpfner, Hans-Paul: *Deutsche Südosteuropapolitik in der Weimarer Republik*. Herbert und Peter Lang Verlag, Bern–Frankfurt am Main, 1983.
- Jacobsen, Hans Adolf: *Nationalsozialistische Außenpolitik 1933–1938*. Alfred Metzner Verlag, Frankfurt am Main–Berlin, 1968.
- Jacobsen, Hans Adolf: *Karl Haushofer. Leben und Werk*. Herald Boldt Verlag, Boppard am Rhein, 1979.
- Jaworski, Rudolf: *Vorposten oder Minderheit? Der sudetendeutsche Volkstumskampf in den Beziehungen zwischen der Weimarer Republik und der ČSR*. Deutsche Verlags-Anstalt, Stuttgart, 1977.
- Juhász Gyula: *Magyarország külpolitikája 1919–1945*. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1975.
- Junghann, Otto: *Das Minderheitenschutzverfahren vor dem Völkerbund*. Verlag von J. C. B. Mohr, Tübingen, 1934.
- Karsai Elek: *Számjeltávirat valamennyi magyar királyi követségnek*. Táncsics Könyvkiadó, Budapest, 1969.
- Kelmes, Erwin: *Der Europäische Nationalitätenkongreß 1925–1938. (disszertáció, kézirat)*, Köln, 1958.
- K. Lengyel Zsolt: *Auf der Suche nach dem Kompromiß. Ursprünge und Gestalten des frühen Transsilvanismus 1918–1928*. Verlag Ungarisches Institut, München, 1993.
- Kolar, Othmar: *Rumänien und seine nationalen Minderheiten 1918 bis heute*. Böhlau Verlag, Wien–Köln–Weimar, 1997.

- Kovács-Bertrand, Anikó: *Der ungarische Revisionismus nach dem ersten Weltkrieg*. R. Oldenbourg Verlag, München, 1997.
- Kövér, Gustave: *Non, Genève ne protège pas les minorités nationales!* Bureau Central des Minorités, Genève, 1938.
- Kövics Emma: *Az európai egység kérdése és Németország 1919–1933*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.
- Krekeler, Norbert *Revisinsanspruch und geheime Ostpolitik der Weimarer Republik. Die Subventionierung der deutschen Minderheit in Polen 1919–1933*. Stuttgart, 1973.
- Krüger, Peter: *Die Aussenpolitik der Republik von Weimar*. Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt, 1985.
- Litván György (szerk.): *Trianon felé. A győztes nagyhatalmak tárgyalásai Magyarországáról. (Paul Mantoux tolmácsolást feljegyzései)* MTA Történettudományi Intézete, Budapest, 1998.
- Luther, Tammo: *Volkstumspolitik des Deutschen Reiches 1933–1938. Die Auslandsdeutschen im Spannungsfeld zwischen Traditionalisten und Nationalsozialisten*. Franz Steiner Verlag, Stuttgart, 2004.
- Matheus, Michael (Hrsg): *Juden in Deutschland*. Franz Steiner Verlag, Stuttgart, 1995.
- Michaelsen, Rudolf: *Der Europäische Nationalitäten-Kongreß 1925–1928. Aufbau, Krise und Konsolidierung*. Verlag Peter Lang, Frankfurt am Main–Bern–New York–Nancy, 1984.
- Miege, Wolfgang: *Das Dritte Reich und die deutsche Volksgruppe in Rumänien 1933–38*. Bern, Frankfurt am Main, Herbert und Peter Lang Verläge, 1972.
- Mikó Imre: *Huszonkét év. Az erdélyi magyarság politikai története 1918. december 1-től 1940. augusztus 31-ig*. Studium, Budapest, 1941.
- Mußmann, Heinz *Das Minderheitenschutzverfahren vor dem Völkerbund. Seine Mängel und sein Zusammenbruch*. Essener Verlagsanstalt, Essen, 1939.
- Nagy Elek: *Magyarország és a Népszövetség*. Franklin-Társulat, Budapest, 1925.
- Vitéz Nagy Iván: *Európa kisebbségei. Nemzetiségstatisztikai vázlat*. Magyar Kisebbség, Lugos, 1929.
- Ormos Mária: *Franciaország és a keleti biztonság 1931–1936*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1969.
- Ormos Mária: *Padovától Trianonig 1918–1920*. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1984.
- Ormos Mária: *Mussolini*. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1987.
- Ormos Mária: *Hitler*. T-Twins, Budapest, 1994.
- Pándi Lajos: *Köztes-Európa. Térképgyűjtemény*. Osiris–Századvég, Budapest, 1995.
- Pieper, Helmut: *Die Minderheitenfrage und das deutsche Reich 1919–1933/34*. Alfred Metzner Verlag, Frankfurt/Main, 1974.
- Plesse, Herbert: *Organisation und Arbeit der Kongresse der organisierten nationalen Gruppen in den Staaten Europas. (Inaugural Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde)*. Leipzig, 1930.

- Popély Gyula: *Ellenszélben. A felvidéki magyar kisebbség első évei a Csehszlovák Köztársaságban 1918–1925*. Kalligram Kiadó, Pozsony, 1995.
- Pritz Pál: *Magyarország külpolitikája Gömbös Gyula miniszterelnöksége idején 1932–36*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1982.
- Pritz Pál: *Magyar diplomácia a két világháború között*. Magyar Történelmi Társulat, Budapest, 1995.
- Rauch–Misiunas–Taagepera: *A balti államok története. Osiris–Századvég–2000*, Budapest, 1994.
- Rauchberg, Heinrich *Die Reform des Minderheitenschutzes*. J. U. Kern's Verlag, Breslau, 1930.
- Ránki György: *Gazdaság és külpolitika. A nagyhatalmak harca a délkelet-európai gazdasági hegemóniáért (1919–1939)*. Magvető Kiadó, Budapest, 1981.
- Romsics Ignác: *Bethlen István. Politikai életrajz*. Magyarságkutató Intézet, Budapest, 1991.
- Romsics Ignác: *Helyünk és sorsunk a Duna-medencében*. Osiris Kiadó, Budapest, 1996.
- Romsics Ignác (Szerk.): *Trianon és a magyar politikai gondolkodás 1920–1953*. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
- Romsics Ignác: *A trianoni békeszerződés*. Osiris Zsebkönyvtár, Budapest, 2001.
- Roth, Harald: *Politische Strukturen und Strömungen bei den Siebenbürger Sachsen 1919–1933*. Köln, Weimar, Wien, Böhlau Verlag 1994.
- Rothbarth, Maria: *Der Europäische Minderheitenkongreß als Instrument imperialistischer deutscher „Revisionsstrategie“. Grenzrevision und Minderheitenpolitik des deutschen Imperialismus (1919–1932)*. Dissertation zur Erlangung des akademischen Grades Doktor der Wissenschaft. Rostock, 1982.
- A. Sajti Enikő: *Impériumváltások, revízió, kisebbségek. Magyarok a Délvidéken 1918–1947*. Napvilág Kiadó, Budapest, 2004.
- Scheuermann, Martin: *Minderheitenschutz contra Konfliktverhütung? Die Minderheitenpolitik des Völkerbundes in den zwanziger Jahren*. Verlag Herder-Institut, Marburg, 2000.
- Schot, Bastiaan: *Nation oder Staat? Deutschland und der Minderheitenschutz*. J. G. Herder-Institut, Marburg/Lahn, 1988.
- Schwind, Hedwig: *Jakob Bleyer*. Verlag des Südostdeutschen Kulturwerks, München, 1960.
- Spannenberger, Norbert: *A magyarországi Volksbund Berlin és Budapest között*. Lucidus Kiadó, Budapest, 2005.
- Sulyok István – Fritz László: *Erdélyi magyar évkönyv. 1918–1929*. Juventus, Kolozsvár, 1930.
- Szalayné Sándor Erzsébet: *A kisebbségvédelem nemzetközi jogi intézményrendszere a 20. században*. MTA Kisebbségkutató Intézet–Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2003.
- Szarka László: *Duna-táji dilemmák. Nemzeti kisebbségek – kisebbségi politika a 20. századi Kelet-Közép-Európában*. Ister Kiadó, Budapest, 1998.
- Thomson, Erik: *Werner Hasselblatt*. Bund der Vertriebenen, Bonn, 1990.

- Thörner, Klaus: „*Der ganze Südosten ist unser Hinterland*”. *Deutsche Südosteuropapläne von 1840 bis 1945*. (disszertáció), Carl von Ossietzky- Universität, Oldenburg, 2000. (<http://docserver.bis.uni-oldenburg.de/publikationen/dissertation/2000/thogan00/thoga...>)
- Tilkovszky Loránt: *A szlovákok történetéhez Magyarországon 1919–1945. Kormánybiztosi és más jelentések nemzetiségpolitikai céllal látogatott szlovák lakosságú településekről*. Budapest, 1989.
- Tilkovszky Loránt: *Teufelkreis. Die Minderheitenfrage in den deutsch–ungarischen Beziehungen 1933–1938*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1989.
- Tilkovszky Loránt: *Német nemzetiség – magyar hazafiság*. JPTE TK, Pécs, 1997.
- Tilkovszky Loránt: *Nemzetiségi politika Magyarországon a 20. században*. Csonkoi Kiadó, Debrecen, 1998.
- Truhart, Herbert von: *Völkerbund und Minderheiten-Petitionen*. Wilhelm Braumüller Verlag, Leipzig–Wien, 1931.
- Veiter, Theodor: *Das Recht der Volksgruppen und Sprachminderheiten in Österreich*, Wien, 1970.
- Viefhaus, Erwin: *Die Minderheitenfrage und die Entstehung der Minderheitenschutzverträge auf der Pariser Friedenskonferenz 1919*. Holzner Verlag, Würzburg, 1960.
- Wehler, Hans-Ulrich: *Nationalitätenpolitik in Jugoslawien. Die Deutsche Minderheit 1918–1978*. Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 1980.
- Weingärtner, Arnold: „*Nation und Staat*”. *Eine Monographie*. Wilhelm Braumüller, Wien, 1979.
- Winkler, Wilhelm: *Statistisches Handbuch der europäischen Nationalitäten*. Wilhelm Braumüller Verlag, Wien, 1931.
- Wintgens, Hugo: *Der völkerrechtliche Schutz der nationalen, sprachlichen, und religiösen Minderheiten*. Verlag von W. Kohlhammer, Stuttgart, 1930.
- Zeidler Miklós: *A revíziós gondolat*. Osiris Zsebkönyvtár, Budapest, 2001.
- Zimmermann, Ludwig: *Deutsche Aussenpolitik in der Ära der Weimarer Republik*. Musterschmidt Verlag, Göttingen–Berlin–Frankfurt, 1958.
- Zimmermann, Volker: *Die Sudetendeutschen im NS-Staat. Politik und Stimmung der Bevölkerung im Reichsgau Sudetenland (1938–1945)*. Klartext, Essen, 1999.

Tanulmányok, folyóiratcikkek

- Ablonczy Balázs: Teleki Pál, in: Romsics Ignác (szerk.): *Trianon és a magyar politikai gondolkodás 1920–1953*. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
- Ablonczy Balázs: „Barátunk ellensége” Franciaország és a magyar–román viszony, 1920–1940, in: Bárdi Nándor – Fedinec Csilla (szerk.): *Etnopolitika. A közösségi, magán- és nemzetközi érdekek viszonyrendszere Közép-Európában*. Teleki László Alapítvány, Budapest, 2003. 85–99.
- Almásy Mihály: A bécsi kisebbségi kongresszus tanulságai, *Prágai Magyar Hírlap*, 1932. július 8. 1–2.

- Ammende, Ewald: Gründe, Aufgaben und Programm für eine Zusammenkunft der Vertreter aller deutschen Minoritäten in Europa, *Nation und Staat*, 1932. 33. sz. 62–68.
- Angyal Béla: A csehszlovákiai magyarság anyaországi támogatása a két világháború között, *Regio*, 2000. 3. sz.
- Angyal Béla: Magyar szervezetek és mozgalmak Csehszlovákiában 1918–1921. I., *Fórum*, 2000. 1. sz.
- Angyal Béla: Magyar szervezetek és mozgalmak Csehszlovákiában 1918–1921. II., *Fórum*, 2000. 2. sz.
- Angyal Béla: A csehszlovákiai magyarság választói magatartása a két világháború között, *Fórum*, 2001. 1. sz.
- Balla Pál: A felvidéki magyarság külpolitikai tevékenysége, in: Hangel László (szerk.): *Mit élt át a Felvidék?* Felvidéki Volt Politikai Foglyok Országos Szövetsége, Budapest, 1940.
- Baranyai Zoltán: A kisebbségi szerződések létrejötte, *Magyar Szemle*, 1931. 10. sz. 190–200; 1931. 11. sz. 285–296.
- Bárdi Nándor: A Keleti Akció I., *Regio*, 1995. 3. sz.
- Bárdi Nándor: A Keleti Akció II., *Regio*, 1995. 4. sz. 3–29
- Bárdi Nándor: A romániai magyarság kisebbségpolitikai stratégiái a két világháború között, *Regio*, 1997. 2. sz.
- Bárdi Nándor: A szupremácia és az önrendelkezés igénye. Javaslatok, tervek az erdélyi kérdés rendezésére 1918–1940, in: Bárdi Nándor (szerk.): *Források és stratégiák*. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 1996.
- Bellér Béla: Az Európai Nemzetiségi Kongresszusok és Magyarország a kisebbségvédelem rendszerében. 1925–1929., *Századok*, 1981. 5. sz. 995–1040.
- Boehm, Max Hildebert: Ewald Ammende als Mittler der europäischen Volksgruppen, in: *Jahrbuch des baltischen Deutschtums 1963*. Harry v. Hofmann Verlag, Hamburg–Hamm, 1962.
- Brandes, Detlef: Die Politik des Dritten Reiches gegenüber der Tschechoslowakei, in: Manfred Funke (Hrsg.): *Hitler, Deutschland und die Mächte. Materialien zur Außenpolitik des Dritten Reiches*. Droste Verlag, Düsseldorf, 1976.
- Brandsch, Rudolf: Gefährliche Freunde, *Bukarester Tageblatt*. 1930. december 4.
- Broszat, Martin: Aussen- und innenpolitische Aspekte der preussisch-deutschen Minderheitenpolitik in der Ära Stresemann, in: Kurt Kluxen und Wolfgang J. Mommsen: *Politische Ideologien und Nationalstaatliche Ordnung. Studien zur Geschichte des 19. Und 20. Jahrhunderts. Festschrift für Theodor Schieder*. R. Oldenbourg, München–Wien, 1968. 393–445.
- Buza László: Kisebbségi nyelvek szabad használata a magánéletben a kisebbségi szerződések szerint, in: Asztalos Miklós: *i. m.* 203–215.
- Deák Leó: Magyar iskolaügyünk a jugoszláv uralom idején, in: Csuka Zoltán: *i. m.* 27–37.
- Deák Leó: A Népszövetség és kongresszusunk jövő feladatai, *Magyar Kisebbség*, 1929. szeptember 16. 670–679.

- Diószegi László: A romániai magyarság története 1919–1940, in: Diószegi László – R. Süle Andrea (szerk.): *Hetven év. A romániai magyarság története 1919–1989*. Magyarságkutató Intézet, Budapest, 1990.
- Az Európai Nemzetiségi Kongresszus Választmányának Emlékeztetője, *Nation und Staat*, 1929. augusztus. 583. ff
- Eiler Ferenc: Két világháború közötti nemzetközi kisebbségvédelem rendszere, *Pro Minoritate*, 1997. ősz–tél, 64–90.
- Eiler Ferenc: Németország Duna-völgyi politikája 1920–1938, in: Fedinec Csilla (szerk.): *Társadalmi önismeret és nemzeti önazonosság Közép-Európában*. Teleki László Alapítvány, Budapest, 2002. 37–62.
- Fink, Carole: Stresemanns Minderheitenpolitik 1924–29, in: Wolfgang Michalka – Marshall M. Lee: *Gustav Stresemann*. Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt, 1982.
- Garleff, Michael: Ein unbekannter Brief Thomas Manns an Paul Schiemann aus dem Jahre 1932, *Vierteljahreshefte für Zeitgeschichte*, 1969. 4. sz. 450–453.
- Garleff, Michael: Paul Schiemanns Minderheitentheorie als Beitrag zur Lösung der Nationalitätenfrage. Zum 100. Geburtstag Paul Schiemanns (1876–1944), *Zeitschrift für Ostforschung*, 1976. 4. sz. 632–659.
- Garleff, Michael: Deutschbaltische Publizisten: Ewald Ammende – Werner Hasselblatt – Paul Schiemann, in: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstitut für Ostdeutsche Kultur und Geschichte. Band 2*. R. Oldenbourg Verlag, München, 1994. 189–231.
- Garleff, Michael – Imhof, Michael: Paul Schiemanns Veröffentlichungen in der „Revalischen Zeitung“ und „Rigaschen Rundschau“, in: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstitut für Ostdeutsche Kultur und Geschichte. Band 6*. R. Oldenbourg Verlag, München, 1998. 7–75.
- Grathwohl, Robert: Gustav Stresemann. Betrachtungen über seine Aussenpolitik, in: Wolfgang Michalka – Marshall M. Lee (Hrsg.): *Gustav Stresemann*. Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt, 1982.
- Gürke, Norbert: Der Nationalsozialismus, das Grenz- und Auslandsdeutschtum und das Nationalitätenrecht, *Nation und Staat*, 1932. október. 7–30.
- Haberl, Othmar Nikola: Südosteuropa und das Deutsche Reich vor dem zweiten Weltkrieg. *Südosteuropa*, 1990. 9. sz.
- Hornyák Árpád: A magyar kisebbségi kérdés a magyar kormány délszláv politikájában a harmincas években, in: Bárdi Nándor – Simon Attila: *Integrációs stratégiák a magyar kisebbségek történetében*. Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja, 2006.
- Housden, Martyn: Ewald Ammende and the Organization of National Minorities in Inter-War Europe, *German History*, 2000. 4. sz. 439–460.
- Jacobsen, Hans-Adolf: Zur Rolle der Diplomatie im Dritten Reich, in: Klaus Schwabe (Hrsg.): *Das Diplomatische Korps 1871–1945*. Harald Boldt Verlag, Boppard am Rhein, 1982.
- Jaross Andor: A Nemzetek Szövetsége és mi, kisebbségi magyarok, *Magyar Kisebbség*, 1933. 21. sz. 597–98.

- Jakabffy Elemér: A Népszövetségnek – kényelmetlen, *Magyar Kisebbség*, 1936. június 16. 3003–307.
- Jakabffy Elemér: Egy és más az európai nemzetkisebbségek vezéregyezéséről, *Magyar Kisebbség*, 1931. 4. sz.
- Jakabffy Elemér: Megfordítjuk a címerpajzsot, *Magyar Kisebbség*, 1940. január 1.
- Jakabffy Elemér: „Veszedelmes barátok” vagy veszedelmes barát? *Magyar Kisebbség*, 1931. január 1. 1–6.
- Jakabffy Elemér: Német–zsidó ellentétek és a magyar kisebbség állásfoglalása a IX. nemzetiségi kongresszuson, *Keleti Újság*, 1933. szeptember 26. 3.
- Jakabffy Elemér: Die Auseinandersetzung in der Sathmarer Frage, *Nation und Staat*, 1933. július–augusztus, 649–651.
- Jakabffy Elemér: A magyarországi németek ügyéhez, *Magyar Kisebbség*, 1935. szeptember 1.
- Kovács Anikó: Adalékok a magyar revíziós mozgalom történetéhez, *Regio*, 1994. 3. sz. 70–94.
- Lipscher, Ladislav: Die parteipolitische Struktur der Minderheiten und ihre staatsrechtlichen Vorstellungen zur Lösung der nationalen Frage in der Tschechoslowakei (1928–1930), *Bohemia, Band 22*. 1981. 342–364.
- Núñez, José M.: Internationale Politik, Minderheitenfrage und nationale Autonomie: Der Europäische Nationalitätenkongreß (1925–1938), in: Timmermann, Heiner: *Nationalismus und Nationalbewegung in Europa 1914–1945*. Duncker & Humblot, Berlin, 1999. 39–73.
- Ormos Mária: A Rajna-vidék német megszállásának közép-európai hatása, *Századok*, 1969. 4. sz. 664–688.
- Ormos Mária: Bethlen koncepciója az olasz–magyar szövetségről (1927–1931), *Történelmi Szemle*, 1971. 1–2. sz.
- Ottlik László: Új Hungária felé, *Magyar Szemle*, 1928. szeptember. 1–9.
- Péteri Lóránt: Bethlen István, in: Romsics Ignác (szerk.): *Trianon és a magyar politikai gondolkodás 1920–1953*. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
- Pirjavec, Jože: Die politische Theorie und Tätigkeit Josef Wilfans, in: Umberto Corsini – Davide Zaffi (Hrsg.): *Die Minderheiten zwischen den beiden Weltkriegen*. Duncker & Humblot GmbH, Berlin, 1997.
- Prokopy Imre: A jugoszláviai magyar kisebbség védelmében a népszövetségi Tanácshoz intézett panasziratok sorsa, in: Csuka Zoltán: *A visszatért Délvidék*. Halász Irodalmi és Könyvkiadóvállalat, Budapest, 1941. 67–81.
- Recker, Marie-Luise: Vom Revisionismus zur Großmachtstellung. Deutsche Außenpolitik 1933 bis 1939, in: Karl Dietrich Bracher – Manfred Funke – Hans-Adolf Jacobsen (Hrsg.): *Deutschland 1933–1945. Neue Studien zur nationalsozialistischen Herrschaft*. Bundeszentrale für politische Bildung, Bonn, 1992.
- Sajti Enikő: A jugoszláviai magyarok politikai szervezkedésének lehetőségei és korlátai 1918–1941, *Regio*, 1997. 2. sz. 3–31.
- Schattkowsky, Ralph: Deutsch-polnischer Minderheitenstreit nach dem ersten Weltkrieg, *Zeitschrift für Ostforschung*, 1999. 4. sz. 524–553.

- Schiemann, Paul: Die neue nationalistische Welle. (Rede gelegentlich der Jahrestagung des Verbandes der Deutschen Volksgruppen, Baden bei Wien, 26. Juni 1932, *Nation und Staat*, 1932. szeptember. 799–811.
- Schmidt-Rohr, Georg: Antwort auf den offenen Brief des Herrn Dr. Elemér v. Jakabffy, *Nation und Staat*, 1933. június. 560–563.
- Schröder, Hans-Jürgen: Deutsche Südosteuropapolitik 1929–1936. Zur Kontinuität deutsche Außenpolitik in der Weltwirtschaftskrise, *Geschichte und Gesellschaft*, 1976. 1. sz. 5–32.
- Scurtu, Ioan: Beiträge zur Geschichte der Deutschen Parlamentspartei 1919–1937, in: Walter König (Hrsg.): *Siebenbürgen zwischen den beiden Weltkriegen*. Köln, Weimar, Wien, Böhlau Verlag 1994. 55–69.
- Szarka László: A (Cseh)szlovákiai magyar közösség nyolc évtizede 1918–1998. Történeti vázlat, in: Filep Tamás Gusztáv – Tóth László: *A (Cseh)szlovákiai magyar művelődés története 1918–1998*. Ister Kiadó, Budapest, 1998.
- Szász Zoltán: Die Minderheitenrechte und die Nationalitätenpolitik vor und nach 1918 in der Karpatenregion, in: Umberto Corsini – Davide Zaffi (Hrsg.): *Die Minderheiten zwischen den beiden Weltkriegen*. Duncker & Humblot GmbH, Berlin, 1997.
- Szüllő Géza, *Magyar Szemle*, 1938. 4. sz. 372–375.
- Tilkovszky Loránt: A weimari Németország és a Duna-medence német kisebbségei, *Századok*, 1980. 2. sz.
- Tilkovszky Loránt: Az egyházak „nemzetiség-politikája” és a magyarországi németiség 1929–1945, *Történelmi Szemle*, 1997. 1. sz. 51–67.
- Tilkovszky Loránt: Németország és a magyar nemzetiségi politika, *Történelmi Szemle*, 1980. 1. sz.
- Tilkovszky Loránt: Seberényi Lajos Zsigmond és a magyarországi szlovákok, in: *A Kárpát-medence vonzásában. Tanulmányok Polányi Imre emlékére*. University Press, Pécs. 2001.
- Tilkovszky Loránt: Die Entfaltung der Krise der deutschen Bewegung in Ungarn (1930–1932), in: *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae*. 26. 1980.
- Török Árpád: A hazai németiség belső válsága, *Magyar Kisebbség*, 1936. szeptember 16. 473–484.
- Viefhaus, Ervin: Nationale Autonomie und parlamentarische Demokratie, in: Kurt Kluxen – Wolfgang J. Mommsen: *Politische Ideologien und nationalstaatliche Ordnung. Studien zur Geschichte des 19. und 20. Jahrhunderts, Festschrift für Theodor Schieder*. München, 1968.
- Zeidler Miklós: A Magyar Revíziós Liga, *Századok*, 1997. 2. sz. 303–352.
- Zeidler Miklós: Gömbös Gyula, in: Romsics Ignác (szerk.): *Trianon és a magyar politikai gondolkodás*. i. m. 70–97.
- Zeidler Miklós: A Nemzetek Szövetsége és a magyar kisebbségi petíciók, in: Bárdi Nándor – Fedinec Csilla (szerk.): *Etnopolitika. A közösségi, magán- és nemzetközi érdekek viszonyrendszere Közép-Európában*. Teleki László Alapítvány, Budapest, 2003. 59–85.